
Spis treści

Wstęp 11

CZĘŚĆ PIERWSZA. ZAGADNIENIA OGÓLNE

Rozdział I

Pojmowanie bezpieczeństwa międzynarodowego w XXI wieku	17
Ryszard Zięba	
1. Pojęcie i istota bezpieczeństwa międzynarodowego	17
2. Przesłanki redefinicji bezpieczeństwa międzynarodowego w XXI wieku	24
3. Rekonfiguracja ładu międzynarodowego a bezpieczeństwo międzynarodowe	25
4. Konkluzje	32

Rozdział II

Terroryzm jako główne zagrożenie dla bezpieczeństwa międzynarodowego	35
Aleksandra Gasztold	

1. Pojęcie i istota terroryzmu w XXI wieku	35
2. Źródła i motywy terroryzmu	39
3. Nurty i organizacje terrorystyczne	43
4. Zwalczanie terroryzmu	48
5. Konkluzje	51

Rozdział III

Bezpieczeństwo teleinformatyczne (cyberbezpieczeństwo)	55
Miron Lakomy	

1. Przestrzeń teleinformatyczna – nowy wymiar bezpieczeństwa międzynarodowego	55
2. Zagrożenia bezpieczeństwa teleinformatycznego	58
3. Zwalczanie cyberzagrożeń	66
4. Konkluzje	69

Rozdział IV

Bezpieczeństwo energetyczne	71
Krzysztof Księżopolski	

1. Pojęcie i istota bezpieczeństwa energetycznego	71
2. Uwarunkowania surowcowo-energetycznego wymiaru bezpieczeństwa ekonomicznego	76

6 Bezpieczeństwo międzynarodowe w XXI wieku

3. Zagrożenia surowcowo-energetycznego bezpieczeństwa ekonomicznego	79
4. Związek bezpieczeństwa energetycznego z ochroną klimatu	84
5. Zapewnianie bezpieczeństwa energetycznego	86
6. Konklusje	89

CZEŚĆ DRUGA. KONCEPCJE BEZPIECZEŃSTWA MIĘDZYNARODOWEGO

Rozdział V

Koncepcja bezpieczeństwa USA 93

Ewelina Waśko-Owsiejczuk

1. Przesłanki redefinicji bezpieczeństwa	93
2. Dokumenty programowe	96
3. Ewolucja koncepcji bezpieczeństwa	106
4. Konklusje	110

Rozdział VI

Koncepcja bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej 113

Agata Serafin

1. Przesłanki redefinicji bezpieczeństwa po zimnej wojnie	113
2. Dokumenty programowe Federacji Rosyjskiej	116
3. Ewolucja i nowe trendy w koncepcji bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej	125
4. Konklusje	127

Rozdział VII

Koncepcja bezpieczeństwa Wielkiej Brytanii w XXI wieku 129

Bartosz Wiśniewski

1. Przesłanki zmiany koncepcji	129
2. Najważniejsze dokumenty programowe (strategiczne) – ewolucja celów	131
3. Ewolucja środków i metod	134
4. Konklusje	141

Rozdział VIII

Koncepcja bezpieczeństwa Francji 143

Irma Słomczyńska

1. Przesłanki redefinicji bezpieczeństwa	143
2. Dokumenty programowe: redefinicja bezpieczeństwa	145
3. Ewolucja koncepcji bezpieczeństwa	153
4. Konklusje	155

Rozdział IX**Koncepcja bezpieczeństwa Niemiec 157**

Aleksandra Gasztold

1. Nowe uwarunkowania	157
2. Dokumenty programowe	159
3. Reforma Bundeswehry	167
4. Konkluzje	169

Rozdział X**Koncepcje bezpieczeństwa NATO i Unii Europejskiej 173**

Ryszard Zięba

1. Podstawy traktatowe polityki bezpieczeństwa NATO i UE	174
2. Koncepcja strategiczna NATO	177
3. Strategia bezpieczeństwa Unii Europejskiej	181
4. Konkluzje	186

Rozdział XI**Koncepcja bezpieczeństwa Chińskiej Republiki Ludowej 189**

Jakub Jakóbowski

1. Przesłanki redefinicji bezpieczeństwa	189
2. Główne dokumenty programowe	192
3. Ewolucja i nowe tendencje	196
4. Konkluzje	200

Rozdział XII**Koncepcja bezpieczeństwa Indii 203**

Aleksander Głogowski

1. Zewnętrzne determinaty zmiany koncepcji bezpieczeństwa Indii	203
2. Wewnętrzne determinanty zmiany koncepcji bezpieczeństwa Indii	209
3. Redefinicja bezpieczeństwa w głównych dokumentach programowych	210
4. Ewolucja polityki bezpieczeństwa Indii i nowe tendencje w koncepcji polityki bezpieczeństwa	211
5. Nowe środki i metody polityki bezpieczeństwa Indii	214
6. Konkluzje	215

Rozdział XIII**Koncepcja bezpieczeństwa Japonii 217**

Arkadiusz Tarnowski

1. Polityka bezpieczeństwa Japonii po II wojnie światowej	217
2. Redefinicja koncepcji bezpieczeństwa po zakończeniu zimnej wojny	220

8 Bezpieczeństwo międzynarodowe w XXI wieku

3. Dokumenty programowe	225
4. Nowe wyzwania dla bezpieczeństwa kraju	228
5. Konklusje	233

Rozdział XIV

Koncepcje bezpieczeństwa Brazylii 235

Monika Serzyk

1. Przesłanki zmian strategii bezpieczeństwa	235
2. Główne dokumenty programowe	236
3. Ewolucja myślenia o bezpieczeństwie – znaczenie sektora obronnego	242
4. Konklusje	244

CZĘŚĆ TRZECIA. PRAKTYKA BEZPIECZEŃSTWA MIĘDZYNARODOWEGO

Rozdział XV

Bezpieczeństwo globalne w warunkach transformacji ładu międzynarodowego 249

Paweł Frankowski

1. Zmiana paradygmatu bezpieczeństwa globalnego?	249
2. Zagrożenia globalne po zimnej wojnie	252
3. Zmiana percepcji zagrożeń globalnych po zimnej wojnie	257
4. Instytucje kształtujące bezpieczeństwo globalne	259
5. Rola aktorów niepaństwowych w kształtowaniu bezpieczeństwa globalnego	262
6. Nowe tendencje w ewolucji globalnego ładu bezpieczeństwa	264
7. Konklusje	265

Rozdział XVI

Bezpieczeństwo wspólnoty atlantyckiej 269

Ryszard Zięba

1. Główne wyzwania i zagrożenia	269
2. Narastanie sprzeczności między Zachodem a Rosją	278
3. Konsekwencje kryzysu ukraińskiego dla bezpieczeństwa europejskiego	290
4. Konkluzje	293

Rozdział XVII

Bezpieczeństwo obszaru WNP 295

Maciej Raś, Agata Włodkowska-Bagan

1. Wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa obszaru WNP	295
2. Główne obszary niestabilności i konflikty w regionie	298

3. Kryzys ukraiński	305
4. Działania państwa i instytucji międzynarodowych na rzecz umacniania bezpieczeństwa na obszarze WNP	307
5. Nowe tendencje ewolucji ładu międzynarodowego w regionie	313
6. Konkluzje	318

Rozdział XVIII

Bliskowschodni kompleks niestabilności i bezpieczeństwa 321

Radosław Fiedler

1. Wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie	321
2. Główne obszary niestabilności i konflikty w regionie	324
3. Działania państw i instytucji regionalnych oraz międzynarodowych na rzecz umacniania bezpieczeństwa	329
4. Nowe tendencje ewolucji ładu międzynarodowego w regionie	337
5. Konkluzje	344

Rozdział XIX

Bezpieczeństwo Azji Wschodniej i Pacyfiku 347

Marcin Kaczmarski

1. Wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa w regionie	347
2. Główne obszary niestabilności i konflikty w regionie	353
3. Działania państw i instytucji międzynarodowych na rzecz umacniania bezpieczeństwa	360
4. Nowe tendencje ewolucji bezpieczeństwa międzynarodowego w regionie	366
5. Konkluzje	368

Rozdział XX

Bezpieczeństwo Azji Południowej 371

Aleksander Głogowski

1. Stare i nowe zagrożenia oraz nowe wyzwania	371
2. Główne obszary niestabilności i konflikty w regionie	374
3. Działania państw i instytucji międzynarodowych na rzecz umacniania bezpieczeństwa	382
4. Nowe tendencje ewolucji ładu międzynarodowego w regionie	385
5. Konkluzje	386

Rozdział XXI

Bezpieczeństwo Afryki 389

Krystian Spodaryk

1. Wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa w Afryce	389
2. Główne obszary niestabilności i konflikty w regionie	395

10 Bezpieczeństwo międzynarodowe w XXI wieku

3. Działania na rzecz umacniania bezpieczeństwa i główne trendy ewolucji bezpieczeństwa w regionie	406
4. Konklusje	416
Rozdział XXII	
Bezpieczeństwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów	419
Monika Serzycko	
1. Zagrożenia i wyzwania w regionie	419
2. Główne obszary niestabilności	428
3. Działania państw i instytucji międzynarodowych na rzecz umacniania bezpieczeństwa w regionie	435
4. Zaangażowanie USA w regionie	438
5. Konklusje	441
Rozdział XXIII	
Polityka bezpieczeństwa Polski	445
Ryszard Zięba	
1. Rosja jako główne zagrożenie dla bezpieczeństwa Polski – historyczny kompleks we współczesnym wydaniu	445
2. NATO jako główny filar zewnętrzny bezpieczeństwa Polski	450
3. Unia Europejska jako pomocniczy zewnętrzny filar bezpieczeństwa Polski	457
4. Wpływ kryzysu ukraińskiego na politykę bezpieczeństwa Polski	466
5. Konklusje	469
Noty biograficzne o autorach	473
Indeks	481